



Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

**PERSCOMMUNIQUÉ nr. 57/12**

Luxemburg, 3 mei 2012

Arrest in zaak C-337/10  
Georg Neidel / Stadt Frankfurt am Main

**Bij zijn pensionering heeft een ambtenaar recht op een financiële vergoeding wanneer hij wegens ziekte zijn recht op jaarlijkse vakantie met behoud van loon van ten minste vier weken geheel of gedeeltelijk niet heeft kunnen uitoefenen**

*Wat evenwel de eventuele aanvullende aanspraken op vakantie met behoud van loon betreft, kan de nationale regeling de betaling van een financiële vergoeding uitsluiten*

Richtlijn 2003/88/EG betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd<sup>1</sup> stelt een verplichting in voor de lidstaten om de nodige maatregelen te treffen opdat aan alle werknemers jaarlijks een vakantie met behoud van loon van ten minste vier weken wordt toegekend. Deze minimumperiode van de jaarlijkse vakantie met behoud van loon kan niet door een financiële vergoeding worden vervangen, behalve in geval van beëindiging van het dienstverband.

G. Neidel was sinds 1970 in dienst van de Stadt Frankfurt am Main (Duitsland). Hij heeft er de functies van brandweerman en vervolgens van hoofdbrandmeester bekleed en hij viel onder het ambtenarenstatuut. Sinds 12 juni 2007 was Neidel wegens medische redenen arbeidsongeschikt en eind augustus 2009 ging hij met pensioen.

Gezien het feit dat de normale werkweek van de brandweermannen afwijkt van de vijfdaagse werkweek, bedroeg Neidels aanspraak op vakantie in de jaren 2007 tot en met 2009 telkens 26 dagen. Bovendien hebben brandweermannen recht op een compensatieverlof voor feestdagen.

Overigens diende Neidel volgens de toepasselijke Duitse regeling zijn vakantie in beginsel op te nemen tijdens het jaar waarvoor deze was toegekend. Evenwel legde de regeling een overdrachtsperiode van 9 maanden vast zodat de ambtenaren hun aanspraak op vakantie verloren indien deze vakantiedagen niet binnen deze periode van negen maanden na afloop van dat jaar werden opgenomen.

Neidel is van mening dat hij tussen 2007 en 2009 een aanspraak op niet opgenomen vakantie heeft opgebouwd van 86 dagen, wat neerkomt op een bedrag van 16 821,60 EUR bruto. Hij heeft de Stadt Frankfurt am Main bijgevolg verzocht om hem deze financiële vergoeding voor zijn niet opgenomen vakantie uit te betalen. Aangezien zijn verzoek werd afgewezen op grond dat het Duitse ambtenarenrecht niet voorziet in de uitbetaling van niet opgenomen vakantie, is Neidel in beroep gegaan.

In deze context heeft het Verwaltungsgericht Frankfurt am Main (Duitsland) (administratieve rechtbank te Frankfurt am Main), bij wie het geding aanhangig is, het Hof van Justitie verscheidene vragen voorgelegd. In het bijzonder stelt het Verwaltungsgericht de vraag of richtlijn 2003/88 ook geldt voor ambtenaren en of de in deze richtlijn erkende aanspraak op een vergoeding enkel bedoeld is voor de jaarlijkse vakantie van ten minste vier weken dan wel of die aanspraak zich ook uitstrekt tot de in het nationale recht voorziene aanvullende aanspraken op vakantie.

<sup>1</sup> Richtlijn 2003/88/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 november 2003 betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd (PB L 299, blz. 9).

In zijn arrest van heden herinnert het Hof eraan dat **richtlijn 2003/88** in beginsel **van toepassing is op alle – particuliere of openbare – sectoren**, teneinde bepaalde aspecten van hun arbeidstijd te regelen. Bovendien preciseert het Hof dat hoewel de richtlijn in uitzonderingen op de toepassing ervan voorziet, deze uitzonderingen werden aangenomen met het enkele doel om de goede werking te verzekeren van de diensten die noodzakelijk zijn voor de bescherming van de openbare veiligheid, gezondheid en orde in omstandigheden van uitzonderlijke ernst en omvang. **Bijgevolg antwoordt het Hof dat richtlijn 2003/88 geldt voor een ambtenaar die onder normale omstandigheden werkzaam is als brandweerman.**

Vervolgens herinnert het Hof eraan dat uit de richtlijn volgt dat alle werknemers recht hebben op een jaarlijkse vakantie met behoud van loon van ten minste vier weken. Wanneer de arbeidsverhouding eindigt, is het daadwerkelijk opnemen van jaarlijkse vakantie met behoud van loon echter niet langer mogelijk. Het is precies omwille van deze onmogelijkheid dat deze richtlijn, om te voorkomen dat de werknemer in een dergelijk geval van dit recht – zelfs in de vorm van een financiële vergoeding – verstoken blijft, de werknemer een recht toekent op een financiële vergoeding. In casu **is het Hof van oordeel dat de pensionering van een ambtenaar zijn dienstbetrekking beëindigt. Bijgevolg stelt het Hof vast dat een ambtenaar bij zijn pensionering aanspraak kan maken op een financiële vergoeding voor de jaarlijkse vakantie met behoud van loon die hij niet heeft opgenomen omdat hij wegens ziekte niet heeft gewerkt.**

**Niettemin preciseert het Hof dat de richtlijn zich niet verzet tegen de toepassing van bepalingen van nationaal recht die ambtenaren vakantieaanspraken toekennen bovenop de aanspraak op een jaarlijkse vakantie met behoud van loon van ten minste vier weken. In een dergelijk geval is het toegestaan dat de nationale regeling niet voorziet in de uitbetaling van een financiële vergoeding wanneer de ambtenaar die met pensioen gaat die aanvullende aanspraken niet heeft kunnen doen gelden daar hij wegens ziekte niet heeft kunnen werken.**

In dat opzicht herinnert het Hof eraan dat de richtlijn enkel minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid op het gebied van de organisatie van de arbeidstijd vaststelt, die het recht van de lidstaten om voor de bescherming van de werknemers gunstiger bepalingen van nationaal recht toe te passen onverlet laten. Bijgevolg mag het nationale recht voorzien in een recht op jaarlijkse vakantie met behoud van loon van meer dan vier weken dat wordt toegekend en verkregen onder de in die nationale bepalingen vastgestelde voorwaarden. In deze context is het Hof van oordeel dat het aan de lidstaten toekomt om te beslissen of zij ambtenaren aanspraken op vakantie met behoud van loon bovenop de aanspraak op een jaarlijkse vakantie met behoud van loon van ten minste vier weken toekennen, waarbij zij, voor de ambtenaar die met pensioen gaat, al dan niet kunnen voorzien in een aanspraak op een financiële vergoeding indien laatstgenoemde deze aanvullende aanspraken niet heeft kunnen doen gelden omdat hij wegens ziekte niet heeft gewerkt. Evenzo staat het aan de lidstaten om de voorwaarden voor deze toekenning vast te leggen.

**Ten slotte herinnert het Hof eraan dat de richtlijn zich volgens zijn recente rechtspraak<sup>2</sup> verzet tegen een bepaling van nationaal recht die de aanspraak van een ambtenaar die met pensioen gaat op het cumuleren van de financiële vergoedingen voor wegens arbeidsongeschiktheid niet opgenomen jaarlijkse vakanties met behoud van loon, beperkt middels een overdrachtsperiode van negen maanden na afloop waarvan de aanspraak op jaarlijkse vakantie met behoud van loon vervalt.** Het Hof is immers van oordeel dat elke overdrachtsperiode de werknemer moet waarborgen dat hij, indien nodig, kan beschikken over rustperiodes die gespreid kunnen worden en op langere termijn gepland kunnen worden en beschikbaar zijn en die periode moet de duur van de referentieperiode waarvoor zij wordt toegekend, wezenlijk overschrijden. In het hoofdgeding bedraagt de overdrachtsperiode evenwel negen maanden, wat minder lang is dan de referentieperiode (die in casu een jaar bedraagt).

---

<sup>2</sup> Arrest van het Hof van 22 november 2011, KHS AG/Winfried Schulte (C-214/10), zie ook perscommuniqué 123/11.

---

**NOTA BENE:** De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

---

*Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.*

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106